

Açò va anar i era un maset de serra on vivia un vell matrimoni sense fills, que es dedicava preferentment a la cria d'aviram. Gallines blanques, negres i favades, orgullosos indians, descomunals gramantols, anglesets de llarga i empinada cua, llocades piuladores i estovades lloques, en fi, era allò que sovint es veia voltant el maset i pels bancals veïns, on no deixaven estaca en paret.

El bo del cas és que la velleta coneixia cadascun dels animalons que criava, i bé pot dir-se que els hauria pogut batejar i no confondre mai el nom de l'un pel de l'altre.

Va arribar un dia de maig que, allà a les deu del matí, va eixir la velleta a donar-los en l'era uns grapats de dacs i una bona pasterada de segó cuit, com solia fer cada dia a la mateixa hora.

—Pull, pull, pull! —va anar cridant.

I començaren les corregudes de l'aviram des dels quatre vents, els uns pujant ribes, els altres eixint de darrere de casa... I congriats com sempre al seu voltant, els llançà la dacs i els deixà en terra la gaveta.

I heus ací què la va sorprendre: hi havia un mig pollastre, molt vistós i afinat, que no s'arrimava al tropell que formaven tots els altres embotint-se com qui diu de cap dins del segó cuit i furtant-se de davall les barbelleres els uns als altres els grans de panís.

—Què fas tu, que no menges? —s'estranyà la vella mentre que l'aüixava cap als altres. Però el mig pollastre va fer un “coc, coc” molt enraonat i encara es va separar més dels seus congèneres.

—I açò quin pollastre és? —va demanar-se a si mateixa la dona—. Aquest animal no és meu!

Era de veres: no l'havia vist mai abans.

Li va haver de donar que menjar a banda, i, després, va preguntar en els masos dels voltants si se'ls havia perdut algun pollastre a mitjan fer, ni poll ja ni pollastre encara, és a dir, el que allí solen anomenar un mig pollastre. I ningú no li'n va saber donar raó.

El mig pollastre va passar així algunes setmanes, forro, buscant-se-la ell tot sol quan tenia fam i la masovera no es feia prou avant en el recapte. I un matí, a la punta de l'era, es va posar a gratar en un petit femer que hi havia vora el clot del pallús. Escarbotant i gratant, vinga de furgar, la seua poteta tragué a reluir un bocí de metall. Amb el bec li espolsà quatre sobacades i, ja mig net, va veure que es tractava d'un diner.

—Quic-quiriquic! —va cantar aleshores mentre que alçava la cresta tot quant podia i es posava de puntelletes:

*Jo sóc un mig pollastret
que gratant un femeret
s'ha trobat un dineret!*

I sense més ni més, es fica la moneda en el seu papet, es gira i diu adéu al maset, i cap a la cort s'ha dit. Tira senda avant, i vinga de pujar tossals i davallar comes i barrancs i rambles i de fer camí cap a cal rei. De tant en tant, soltava un sorollós “quic-quiriquic” i cantava la següent cançó:

*Vaig a casar-me amb la filla del rei,
puix sóc més ric que no ell,
que gratant un femeret
m'he trobat un dineret.*

